

Nd. **222. Frumvarp til laga** [155. mál]

um breyting á lögum um kosningar til Alþingis, nr. 52/1959, sbr. lög nr. 6/1966, nr. 48/1968, nr. 15/1974, nr. 37/1979, nr. 90/1981 og nr. 4/1983.

Flm.: Þorsteinn Pálsson, Steingrímur Hermannsson, Svavar Gestsson,
Kjartan Jóhannsson.

1. gr.

1. gr. (sbr. 1. gr. laga nr. 48/1968) orðist svo:

Kosningarrétt við kosningar til Alþingis eiga allir sem:

1. eru 18 ára eða eldri þegar kosning fer fram,
2. eiga ríkisborgararétt hér á landi,
3. hafa átt lögheimili hér á landi á fjórum síðustu árum fyrir kjördag og
4. eru eigi sviptir löggræði.

2. gr.

2. og 3. gr. falli niður.

3. gr.

4. gr. verði 2. gr. og orðist svo:

Kjörgengur við kosningar til Alþingis er hver sá sem kosningarrétt á samkvæmt 1. gr. og hefur óflekkað mannorð. Þeir dómendur, sem hafa ekki umboðsstörf á hendi, eru þó ekki kjörgengir.

4. gr.

3. gr. orðist svo:

Enginn telst hafa óflekkað mannorð, sem er sekur eftir dómi um verk, sem er svívirðilegt að almenningsáliti, nema hann hafi fengið uppreist æru sinnar.

Dómur fyrir refsivert brot hefur ekki flekkun mannorðs í för með sér, nema sakborningur hafi verið fullra 18 ára að aldri, er hann framdi brotið, og refsing sé 4 mánaða fangelsi óskilorðsbundið hið minnsta eða öryggisgæsla sé dæmd.

5. gr.

5. gr. verði 4. gr. og orðist svo:

Kjósendur neyta kosningarréttar síns í sérstökum kjördæmum eftir þeim reglum og með þeim skilyrðum er lög þessi setja. Landinu er skipt í kjördæmi sem hér segir:

1. Reykjavíkurbjördæmi.

Til þess telst Reykjavík.

2. Reykjaneskjördæmi.

Til þess teljast: Gullbringusýsla, Grindavíkurbjördæmi, Keflavíkurbjördæmi, Njarðvíkurkaupstaður, Kjósarsýsla, Gardakaupstaður, Hafnarfjarðarkaupstaður, Kópavogskaupstaður og Seltjarnarneskaupstaður.

3. Vesturlandskjördæmi.

Til þess teljast: Borgarfjarðarsýsla, Akraneskaupstaður, Mýrasýsla, Snæfellsnes- og Hnappadalssýsla, Ólafsvíkurbjördæmi og Dalasýsla.

4. Vestfjarðakjördæmi.
Til þess teljast: Austur-Barðastrandarsýsla, Vestur-Barðastrandarsýsla, Vestur-Ísafjarðarsýsla, Bolungarvíkurkaupstaður, Ísafjarðarkaupstaður, Norður-Ísafjarðarsýsla og Strandarsýsla.
5. Norðurlandskjördæmi vestra.
Til þess teljast: Vestur-Húnavatnssýsla, Austur-Húnavatnssýsla, Skagafjarðarsýsla, Sauðárkrókskaupstaður og Siglufjarðarkaupstaður.
6. Norðurlandskjördæmi eystra.
Til þess teljast: Eyjafjarðarsýsla, Akureyrarkaupstaður, Dalvíkurkaupstaður, Ólafsfjarðarkaupstaður, Suður-Þingeyjarsýsla, Húsavíkurkaupstaður og Norður-Þingeyjarsýsla.
7. Austurlandskjördæmi.
Til þess teljast: Norður-Múlasýsla, Seyðisfjarðarkaupstaður, Suður-Múlasýsla, Eskifjarðarkaupstaður, Neskaupstaður og Austur-Skaftafellssýsla.
8. Suðurlandskjördæmi.
Til þess teljast: Vestur-Skaftafellssýsla, Vestmannaeyjakaupstaður, Rangárvallasýsla, Árnessýsla og Selfoss.

6. gr.

Við bætist ný grein, 5. gr., er orðist svo:

Þingsæti eru 63 og skiptast milli kjördæma á þennan hátt:

- a. 54 þingsæti skiptast þannig milli kjördæma:

Reykjavíkurkjördæmi	14 þingsæti
Reykjaneskjördæmi	8 þingsæti
Vesturlandskjördæmi	5 þingsæti
Vestfjarðakjördæmi	5 þingsæti
Norðurlandskjördæmi vestra	5 þingsæti
Norðurlandskjördæmi eystra	6 þingsæti
Austurlandskjördæmi	5 þingsæti
Suðurlandskjördæmi	6 þingsæti
- b. 8 þingsætum skal ráðstafa fyrir hverjar kosningar með því að skipta þeim á milli kjördæma. Við þá skiptingu er lögð til grundvallar tala kjósenda á kjörskrá í hverju kjördæmi í næstu alþingiskosningum á undan.
Um skiptingu þingsætanna gilda þessar reglur:
 1. Í hverju kjördæmi skal deila tölu kjósenda á kjörskrá í næstu alþingiskosningum á undan með tölunum 11, 15, 19, 23 o. s. frv., eins oft og þörf krefur. Útkomutölur eru skráðar fyrir hvert kjördæmi.
 2. Nú hefur kjördæmi hlotið, samkvæmt a-lið, fleiri þingsæti en 5, og skal þá fella niður hæstu útkomutölur kjördæmisins, eina fyrir hvert þingsæti umfram 5.
 3. Ráðstafa skal einu þingsæti í senn. Fyrsta sætið hlýtur það kjördæmi sem hæsta útkomutölu hefur. Sú tala er síðan felld niður. Annað þingsætið kemur í hlut þess kjördæmis sem nú hefur hæsta útkomutölu o. s. frv., uns öllum sætunum hefur verið ráðstafað.
 4. Nú eru tvær eða fleiri útkomutölur jafnháar, þegar að þeim kemur samkvæmt 3. tölulið, og skal þá hluta um röð þeirra.
- c. Einu þingsæti er ráðstafað til kjördæmis samkvæmt ákvæðum 114. gr., 5. töluliðar.
Að loknum kosningum til Alþingis auglýsir dómismálaráðuneytið hvernig þingsæti samkvæmt a- og b-lið þessarar greinar skiptast milli kjördæma í næstu kosningum. Með þingsætatölu kjördæmis er átt við samtölu þingsæta í kjördæminu samkvæmt a- og b-lið.

7. gr.

15. gr. (sbr. 2. gr. laga nr. 48/1968 og 1. gr. laga nr. 90/1981) breytist svo:
- a. Orðin „20 ára“ í 1. mgr., 2. tölulið verði: 18 ára.
 - b. 3. töluliður orðist svo:
 - 3. Þeir, sem eiga ekki lögheimili hér á landi en eiga samt kosningarrétt samkvæmt 3. tölulið 1. gr., skulu færðir á kjörskrá þar sem þeir áttu síðast heimilisfesti samkvæmt þjóðskrá. Heimilt er þó að taka þá annars staðar á kjörskrá sé gild ástæða til.

8. gr.

26. gr. breytist svo:
Orðin „4 vikum og 3 dögum fyrir kjördag“ verði: 3 vikum og 3 dögum fyrir kjördag.

9. gr.

27. gr. breytist svo:
- a. 2. mgr. orðist svo:

Með landsframboði er í lögum þessum átt við framboðslista þá sem saman eiga þegar þingsætum er úthlutað samkvæmt 113. og 114. gr. Framboðslistarnir geta verið úr einu kjördæmi eða fleirum. Framboðslista skal fylgja skrifleg yfirlýsing meðmælenda hans um það fyrir hvaða stjórn málasamtök listinn er boðinn fram. Allir listar hverra stjórn málasamtaka um sig teljast til sama landsframboðs. Ef fyrrgreinda yfirlýsingu vantar telst listi vera sérstakt landsframboð.
 - b. 3. mgr. (sbr. 4. gr. laga nr. 48/1968) orðist svo:

Ef sá, sem ákveður framboðslista eða staðfestir hann endanlega, samkvæmt reglum stjórn málasamtaka, ber fram mótmæli gegn því að listi sé í framboði fyrir þau samtök skal úrskurða að slíkur framboðslisti teljist ekki til landsframboðs þeirra.

10. gr.

34. gr. orðist svo:
Þeir, sem að landsframboði standa, eiga rétt á að hafa tvo umboðsmenn viðstadda er landskjörstjórn úrskurðar samkvæmt 42. gr. hverjum landsframboðum skuli telja þá framboðslista sem fram hafa komið, svo og við öll störf landskjörstjórnar að úthlutun þingsæta.
Nú rís ágreiningur um hvort framboðslisti telst til þess landsframboðs sem meðmælendur hans óska og skal þá landskjörstjórn gefa meðmælendum kost á að tilnefna sérstaka umboðsmenn til að gæta hagsmuna sinna þegar úr þeim ágreiningi er skorið.

11. gr.

2. mgr. 35. gr. orðist svo:
Landskjörstjórn bókar ákvarðanir sínar um landsframboð, um viðtöku kjörgagna, atkvæðasamtölur landsframboða, um úthlutun þingsæta o. s. frv. Yfirkjörstjórnir bóka um viðtöku framboða, afgreiðslu þeirra til landskjörstjórnar og viðtöku á ný, útsendingu og viðtöku kjörseðla og bréfa, hvers konar úrskurði, talningu atkvæða, úrslit kosninga og annað þess háttar, undirkjörstjórnir um allt sem fyrir er mælt í lögum þessum eða skiptir máli um kosningaathöfnina.

12. gr.

40. gr. orðist svo:
Er yfirkjörstjórn hefur lagt úrskurð á framboðslista merkir hún lista hinna eldri landsframboða sama bókstaf og þeir höfðu síðast og nýja framboðslista í beinu framhaldi eins og stafrófsröð býður. Þó er meðmælendum framboðslista heimilt að velja listanum

bókstaf sem enginn þingflokkur notar, en slíkt val skulu þeir samstundis tilkynna landskjörstjórn. Ef ágreiningur ris um valið sker landskjörstjórn úr.

Landskjörstjórn skal sjá um það samræmi sé í merkingu framboðslista þannig að hvert landsframboð hafi sama listabókstaf í öllum kjördæmum. Sjá einnig 41. gr.

13. gr.

41. gr. orðist svo:

Nú hefur landsframboð fleiri lista en einn í sama kjördæmi og skal þá merkja þá A, AA . . . , B, BB . . . o. s. frv. eftir því sem við á.

14. gr.

42. gr. orðist svo:

Jafnskjótt og yfirkjörstjórn hefur lokið merkingu framboðslista skal hún senda þá til landskjörstjórnar ásamt öllum gögnum sem þeim fylgdu, sbr. 27. gr. Landskjörstjórn tekur þá þegar til meðferðar og úrskurðar hverjum landsframboðum skuli telja þá framboðslista sem í kjöri verða við kosningarnar. Þá skal landskjörstjórn og gæta þess að listar hvers landsframboðs séu merktir sama bókstaf í öllum kjördæmum, sbr. 40. og 41. gr. Umboðsmönnum landsframboða skal gefinn kostur á að vera viðstaddir þegar landskjörstjórn kemur saman í þessu skyni, sbr. 34. gr.

Þegar landskjörstjórn hefur afgreitt framboðslistana á þennan hátt skal hún þegar í stað gera almenningi kunna listana með auglýsingu í Lögbirtingablaði, útvarpi og blöðum. Í auglýsingu skal tilgreina bókstaf hvers lista, fyrir hvaða stjórnmalasamtök hann er borinn fram og nöfn frambjóðenda á hverjum lista í réttari röð. Auglýsingu samkvæmt þessari málsgrein skal birta eigi síðar en einum sólarhring áður en atkvæðagreiðsla utan kjörfundar hefst, sbr. 64. gr.

Landskjörstjórn endursendir síðan yfirkjörstjórnnum listana ásamt greinargerð um afgreiðslu sína.

15. gr.

52. gr. orðist svo:

Þegar yfirkjörstjórn hefur fengið framboðslista kjördævisins endursenda frá landskjörstjórn samkvæmt 42. gr., 3. mgr., skal hún láta fullgera kjörseðla þá sem notaðir verða á kjörfundi ef kosning á að fara fram í kjördæminu. Við almennar kosningar svo og uppkosningar í sambandi við þær fellur kosning ekki niður þó að einungis einn listi sé í kjöri.

16. gr.

1. mgr. 55. gr. orðist svo:

Kjörseðlar skulu fullgerðir eigi síðar en 7 dögum fyrir kjördag og skal yfirkjörstjórnin eins fljótt og verða má afhenda til flutnings á næstu póststöð sem ábyrgðarsendingu þá seðla sem senda skal undirkjörstjórn hverri, nema nauðsynlegt sé að senda hraðboða með þá, en undirkjörstjórn hverri skal senda jafnmarga seðla sem kjósendur eru á kjörskrá í hennar kjördeild og minnst 10% fram yfir.

17. gr.

1. mgr. 64. gr. orðist svo:

Kosningu utan kjörfundar skal hefja svo fljótt sem kostur er eftir að framboðslistar hafa verið auglýstir samkvæmt 42. gr., 2. mgr., og eigi seinna en 2 vikum fyrir kjördag. Eftir þann tíma og til kjördags eiga kjósendur rétt á að greiða atkvæði utan kjörfundar. Fari kosning fram áður en framboðslistar eru auglýstir er hún ógild. Atkvæðið telst greitt þann dag sem fylgibréfið er dagsett.

18. gr.

3. mgr. 84. gr. orðist svo:

Ef kjósandi vill hafna frambjóðanda á þeim lista sem hann kýs strikar hann yfir nafn hans.

19. gr.

2. mgr. 102. gr. orðist svo:

Sé kosningu frestað samkvæmt 120. gr. má talning atkvæða aldrei fara fram fyrr en kosningu er hvarvetna lokið.

20. gr.

109. gr. orðist svo:

Í kjördæmi skal telja öll atkvæði sem hver listi hefur hlotið og er þá fundin atkvæðatala hvers lista. Enn fremur skal yfirkjörstjórn telja atkvæði hvers frambjóðanda í hvert sæti listans, sbr. 115. gr., 2. mgr.

Yfirkjörstjórnir skulu tafarlaust senda landskjörstjórn skýrslur um atkvæðatölur, hver úr sínu kjördæmi. Í skýrslunum skal tilgreina hvernig atkvæði hafa fallið. Landskjörstjórn lætur yfirkjörstjórnnum í té eyðublöð undir þessar skýrslur.

Sé atkvæðasending frá einhverri kjördeild ekki komin til yfirkjörstjórnar á þeim tíma sem nefndur er í 102. gr. skal yfirkjörstjórn eigi að síður opna atkvæðakassa og önnur kjörgögn á þeim tíma sem auglýstur hafði verið. Yfirkjörstjórn sendir þó ekki skýrslur sínar um atkvæðatölur til landskjörstjórnar samkvæmt 2. mgr. fyrr en talin hafa verið atkvæði úr sendingunni sem vantaði. En auglýsa skal umboðsmönnum lista, eftir því sem audið er, hvenær sendingin verður opnuð til þess að þeir eigi kost á að vera viðstaddir.

21. gr.

110.—117. gr. falli niður.

22. gr.

XIV. kafli fái heitið: Úthlutun þingsæta.

23. gr.

118. gr. verði 110. gr. og orðist svo:

Þegar landskjörstjórn hafa borist allar skýrslur um kosningaúrslit í kjördæmum eftir almennar alþingiskosningar (sbr. 109. gr.) skal hún koma saman til að úthluta þingsætum. Landskjörstjórn auglýsir með hæfilegum fyrirvara hvar og hvenær hún kemur saman í þessu skyni svo að umboðsmönnum gefist kostur á að vera viðstaddir (sbr. 34. gr.).

24. gr.

119.—125. gr. falli niður en í stað þeirra komi eftirtaldar greinar nr. 111 til 117.

25. gr.

111. gr.

Í hverju kjördæmi skal reikna atkvæðahlutfall hvers lista með því að deila atkvæðatölu hans með tölu gildra atkvæða í kjördæminu.

Þá skal finna þingsætahlut hvers lista í hverju kjördæmi. Það er gert með því að margfalda þingsætatölu kjördæmisins, sbr. 5. gr., 2. mgr., með atkvæðahlutfalli listans.

Nú er einungis einn listi í kjöri og verður þá þingsætahlutur hans jafn þingsætatölu kjördæmisins. Gildir einu hve mörg atkvæði listanum hafa verið greidd eða hvort nokkur hefur greitt honum atkvæði.

26. gr.

112. gr.

Þingsættum hvers kjördæmis, samkvæmt 5. gr., 1. mgr., a- og b-lið, skal í fyrstu úthluta sem hér segir:

1. Fyrst skal úthluta þingsæti þeim lista sem á stærstan þingsætahlut. Þann þingsætahlut skal síðan lækka um 1 og telst afgangurinn þá vera þingsætahlutur listans. Næst hlýtur sá listi þingsæti sem nú hefur stærstan þingsætahlut o. s. frv.
2. Úthluta skal samkvæmt ákvæðum þessarar greinar svo mörgum þingsættum að nemi $\frac{3}{4}$ af þingsætatölu kjördæmisins. Ef þá stendur á broti skal velja næstu heilu tölu fyrir ofan.
3. Nú nær listi ekki nema 7% gildra atkvæða í kjördæmi sínu, og á hann þá ekki tilkall til þingsætis samkvæmt ákvæðum þessarar greinar. Þetta nær þó ekki til lista er falla kunna undir ákvæði 3. mgr. 111. gr.
4. Nú er þingsætahlutur lista minni en 0,8 og skal þá ekki úthluta þeim lista fleiri þingsættum samkvæmt ákvæðum þessarar greinar nema hann teljist til landsframboðs sem hlotið hefur a. m. k. 5% gildra atkvæða á landinu öllu.
5. Nú eru tveir eða fleiri þingsætahlutir jafnstórir þegar að þeim kemur samkvæmt 1. tölulið og skal þá hluta um röð þeirra.
6. Nú eru of fá nöfn á lista til þess að unnt sé að ljúka úthlutun til hans samkvæmt 1. tölulið og skal þá ganga fram hjá þeim lista.

27. gr.

113. gr.

Þeim þingsættum samkvæmt 5. gr., 1. mgr., a- og b-lið, sem hefur ekki enn verið úthlutað, svo og þingsæti samkvæmt c-lið sömu málsgreinar, skal úthluta eftir ákvæðum þessarar greinar og 114. gr. Við þá úthlutun koma til álita þau landsframboð ein sem hlotið hafa a. m. k. 5% gildra atkvæða á landinu öllu.

Til þess að finna hvernig skipta ber umræddum þingsættum milli landsframboða skal fara þannig að:

1. Heildartölu þeirra atkvæða, sem greidd hafa verið hverju landsframboði, skal deila með tölunum 1, 2, 3, 4 o. s. frv. Útkomutölur eru skráðar fyrir hvert framboð.
2. Fella skal niður hæstu útkomutölur hvers framboðs, jafnmargar og nemur heildartölu þeirra þingsæta sem það hefur þegar hlotið samkvæmt ákvæðum 112. gr.
3. Þá skal úthluta þingsættum til landsframboða, einu í senn. Fyrst fer sæti til þess landsframboðs sem hæsta útkomutölu hefur. Þá tölu skal síðan fella niður. Næst fer þingsæti til þess landsframboðs sem nú hefur hæsta útkomutölu o. s. frv., uns öllum þingsættum hefur verið úthlutað.
4. Nú eru tvær eða fleiri útkomutölur jafnháar þegar að þeim kemur samkvæmt 3. tölulið og skal þá hluta um röð þeirra.

28. gr.

114. gr.

Þeim þingsættum, sem þegar hefur verið skipt á milli landsframboða samkvæmt 113. gr., skal úthluta í fjórum áföngum þannig:

1. Við úthlutun hvers þingsætis koma einungis til álita listar þeirra landsframboða sem hafa ekki enn hlotið rétta þingsætatölu samkvæmt 113. gr. Þá skal einungis úthluta þingsæti til kjördæmis sem hefur ekki þegar hlotið fulla þingsætatölu, sbr. 5. gr., 2. mgr. Frá þessu er þó vikið í fjórða áfanga, sbr. 5. tölulið þessarar greinar. Að lokinni úthlutun hvers þingsætis skal lækka þingsætahlut þess lista sem sætið hlaut, sbr. 112. gr., 1. tölulið.

2. Í fyrsta áfanga koma einungis til álita þeir listar sem hafa a. m. k. 0,8 í þingsætahlut. Úthlutun í þeim áfanga fer þannig fram að fundinn er stærsti þingsætahlutur þeirra kjördæma og landsframboða sem rétt eiga á frekari úthlutun, og fer þingsæti fyrst til þess lista sem þann hlut á. Næst fer sæti til þess lista sem nú á stærstan þingsætahlut o. s. frv. Gæta skal ákvæða í 1. tölulið.
3. Í öðrum áfanga koma einungis til álita listar sem hlotið hafa a. m. k. 7% gildra atkvæða í kjördæmi sínu. Ráðstafa skal einu þingsæti til hvers þeirra kjördæma sem hafa ekki þá þegar hlotið fulla þingsætölu, sbr. 5. gr., 2. mgr. Byrja skal í því kjördæmi þar sem fæstir kjósendur eru á kjörskrá. Þar skal finna stærsta þingsætahlut þeirra landsframboða sem til álita koma, sbr. 1. tölulið, og fer þingsæti fyrst til þess lista sem þann hlut á. Næst skal úthluta sæti í því kjördæmi sem hefur næstfæsta kjósendur, enda hafi kjördæmið ekki enn hlotið fulla þingsætölu o. s. frv. Að öðru leyti skal fara að samkvæmt ákvæðum í 1. tölulið.
4. Úthlutun í þriðja áfanga fer fram eftir sömu ákvæðum og gilda um fyrsta áfanga, sbr. 2. tölulið. Þó er úthlutun ekki háð því skilyrði að þingsætahlutur lista sé 0,8 hið minnsta.
5. Í fjórða áfanga er úthlutað þingsæti samkvæmt 5. gr., 1. mgr., c-lið. Kemur það í hlut þess landsframboðs sem nú skortir þingsæti að lokinni skiptingu sæta samkvæmt 113. gr. Umræddu þingsæti skal úthluta til þess lista framboðsins sem stærstan hefur þingsætahlut. Telst þingsætið til þess kjördæmis sem þann hlut á. Gildir einu í hvaða kjördæmi það er.
6. Nú eru tveir eða fleiri þingsætahlutir jafnstórir þegar þeir eru bornir saman samkvæmt ákvæðum þessarar greinar og skal þá hluta um röð þeirra.
7. Nú eru of fá nöfn á lista til þess að unnt sé að ljúka úthlutun til hans samkvæmt ákvæðum þessarar greinar og skal þá ganga fram hjá þeim lista.

29. gr.

115. gr.

Til þess að finna hverjir frambjóðendur hafa náð kosningu á hverjum lista í kjördæmi skal reikna frambjóðendum atkvæðatölu á þennan hátt:

Yfirkjörstjórn tekur saman þá kjörseðla þar sem engin breyting hefur verið gerð á listanum. Þar telst efsta nafn listans vera í fyrsta sæti, næsta nafn í öðru sæti o. s. frv. Næst tekur yfirkjörstjórn alla þá kjörseðla þar sem kjósendur hafa gert einhverjar breytingar á röð frambjóðenda og telur atkvæði hvers frambjóðanda í hvert sæti listans.

Landskjörstjórn skal raða nöfnum frambjóðenda á hverjum lista þannig að sá, sem hlotið hefur flest atkvæði í 1. sæti, samkvæmt næstu málsgrein hér á undan, hlýtur það sæti. Sá frambjóðandi, að þessum slepptum, sem hlotið hefur flest atkvæði í 1. og 2. sæti samanlagt hlýtur 2. sætið o. s. frv., uns ráðað hefur verið í sæti svo mörgum frambjóðendum listans að ljóst sé hverjir teljast þingmenn hans í kjördæminu og hverjir varþingmenn.

Framboðslisti í kjördæmi, sem hlotið hefur þingmann eða þingmenn kjörna, hefur rétt til jafnmargra varþingmanna meðan nöfn endast á listanum.

30. gr.

116. gr.

Þegar landskjörstjórn hefur úthlutað þingsætum samkvæmt 112., 114. og 115. gr. skal hún tafarlaust fá hinum kjörnu þingmönnum og jafnmörgum varþingmönnum kjörbréf, samið samkvæmt fyrirmynd er dómismálaráðuneytið segir fyrir um, og senda ráðuneytinu tilkynningu um úrslit kosninganna. Birta skal nöfn hinna kjörnu þingmanna í B-deild Stjórnartíðinda.

31. gr.

117. gr.

Landskjörstjórn sendir Hagstofunni skýrslu um atkvæðatölur og úthlutun þingsæta, ritaða á eyðublað er Hagstofan lætur í té.

32. gr.

126. gr. verði 118. gr. og breytist svo:

- a. Í stað orðanna „umboðsmanna stjórn málaflökks“ komi: umboðsmanna stjórn mála-sam-taka.
- b. Í stað orðsins „uppbótarþingsæta“ komi: þingsæta.

33. gr.

127. gr. verði 119. gr. og orðist svo:

Nú hefur Alþingi úrskurðað — eftir almennar alþingiskosningar — að kosning einhvers lista sé ógild og uppkosning hefur farið fram (sbr. 128. og 129. gr.) og skal þá landskjörstjórn endurúthluta þingsætum í kjördæmi þar sem uppkosning hefur farið fram samkvæmt ákvæðum 112. gr. og endurúthluta þingsætum samkvæmt ákvæðum 113. gr. og 114. gr. Fyrri úthlutun fellur þá úr gildi.

34. gr.

128. gr. verði 120. gr.

35. gr.

129. gr. verði 121. gr. og breytist svo:

Í stað orðanna „sbr. 136. og 137. gr.“ komi: sbr. 121. og 122. gr.

36. gr.

130.—137. gr. verði 122.—129. gr.

37. gr.

138. gr. verði 130. gr. og orðist svo:

Varamenn þingmanna í kjördæmi taka þingsæti eftir reglum þeim er greinir í 115. gr. þegar þingmenn þess lista, sem þeir eru kosnir á, falla frá eða forfallast, og án tillits til þess hver þingmaður listans það er. Segi varamaður af sér, missi kjörgengi eða falli frá tekur sá varamannssæti sem næstur er í röðinni (sbr. ákvæði 115. gr.) og ekki var áður varamaður.

Ef þingmaður deyr, segir af sér þingmennsku eða missir kjörgengi tekur varamaður sæti sem þingmaður út kjörtímabilið.

Ef þingmaður forfallast sökum veikinda eða annars á hann rétt á að láta varamann taka sæti sitt á meðan, en tilkynna skal hann forseta þeirrar deildar, er hann á sæti í eða forseta sameinads Alþingis ef Alþingi hefur ekki skipt sér í deildir, í hverju forföllin eru fólgin og hversu lengi þau muni vara. Ef varamaður tekur þingsæti í forföllum þingmanns skal hann ekki sitja skemur en 2 vikur, nema Alþingi hafi verið rofið eða því slitið eða frestað áður.

Í nefndum innan Alþingis skal varamaður taka sæti þess þingmanns sem hann leysir af hólmi.

38. gr.

139.—140. gr. verði 131.—132. gr.

39. gr.

141. gr. verði 133. gr. og breytist 12. töluliður greinarinnar svo:

Í stað orðanna „133. gr. 6. tölulið“ komi: 125. gr., 6. tölulið.

40. gr.

142.—145. gr. verði 134.—137. gr.

41. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi felld lög nr. 45/1961.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 52/1959, um kosningar til Alþingis, með síðari breytingum, og gefa þau út svo breytt.

Greinargerð.

Inngangur.

Með frumvarpi til stjórnarskipunarlaganna, sem samþykkt var á síðasta þingi, fylgdu í greinargerð drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um kosningar til Alþingis. Frumvarpsdrög þessi byggðust á samkomulagi þeirra flokka er þá áttu fulltrúa á Alþingi. Í framhaldi af því samkomulagi er þetta frumvarp flutt óbreytt frá þeim drögum sem fylgdu stjórnarskrárfrumvarpinu. Forsætisráðherra flytur á þessu þingi frumvarp til stjórnarskipunarlaganna til staðfestingar á þeirri breytingu sem samþykkt var á síðasta þingi.

Með frv. til stjórnarskipunarlaganna um breytingu á þeim ákvæðum stjórnarskrár, sem fjalla um kosningar til Alþingis, svo og frv. til breytinga á kosningalögum er stefnt að verulegri jöfnun atkvæðavægis eftir búsetu. Verður misvægi eftir búsetu heldur minna en það var fyrst eftir breytingarnar á kosningareglunum 1959. Jafnframt er það markmið með frumvörpunum að tryggja sem fyllst samræmi milli þingfylgis og atkvæðastyrks þingflokka. Er þá ekki einungis haft í huga samræmi miðað við heildarskiptingu atkvæða heldur er einnig leitast við að ná samræmi innan kjördæma. Þá er það tilgangur breytinganna á kosningalögum, að kjósendur geti haft meiri áhrif á röð frambjóðenda á framboðslistum en nú er. Enn fremur er lagt til að aldursmark kosningarréttar lækki úr 20 árum í 18 ár.

Meginþættir breytingartillagnanna eru þessir:

1. Þingsæti verði 63 í stað 60 eins og nú er, en skipting landsins í kjördæmi verði óbreytt. Skipting þingsæta á kjördæmi verði endurskoðuð fyrir hverjar kosningar með hliðsjón af breytingum á tölu kjósenda. Þó verði lágmarkstala úr hverju kjördæmi bundin í stjórnarskrá. Samkvæmt núgildandi stjórnarskrárákvæðum er tala þingsæta bundin og er frá 5 til 12 í hverju kjördæmi. Auk þess er 11 uppbótarsætum úthlutað til jöfnunar milli þingflokka. Af tölu þingflokka og atkvæðastyrk ræðst hve mörg þessara sæta koma í hlut hvers kjördæmis. Í reynd hafa 0—4 uppbótarsæti komið í hlut einstakra kjördæma. Samkvæmt hinni nýju tilhögun hefur jöfnunin ekki áhrif á tölu þingsæta hvers kjördæmis. Einu þingsæti er þó eigi ráðstafað til kjördæmis fyrir fram heldur ræðst af kosningaúrslitum hvaða kjördæmi hlýtur sætið.
2. Aðferð við úthlutun þingsæta á grundvelli kosningaúrslita er breytt verulega. Samkvæmt núgildandi lögum er sætum þeim, sem mörkuð eru kjördæmum, úthlutað með svonefndri „reglu hæsta meðaltals“, sem einnig er kennd við d'Hondt. Þykir ördugt að ná fullum jöfnuði milli lista þegar henni er beitt við úthlutun jafnfárra sæta og hér um ræðir, þ. e. 5. Ráðstöfun uppbótarsæta hefur dregið nokkuð úr þessu misræmi en á fremur tilviljunarkenndan hátt. Lagt er til í frv. að sætum sé í megindráttum úthlutað með aðferð sem í grannlöndum okkar er nefnd „regla stærstu brota“, en er hér til styttingar nefnd „meðaltalsaðferð“.
3. Tekin er upp ný jöfnunaraðferð til að stuðla að samræmi milli atkvæðatölu þingflokka og þingstyrks. Eins og áður segir eru nú 11 þingsæti, uppbótarsætin, notuð í þessu skyni. Að lokinni úthlutun 49 kjördæmasæta er uppbótarsætunum 11 skipt milli þingflokka á grundvelli heildarfylgis á landinu öllu. Fer sú skipting fram eftir reglu d'Hondts. Í þeim kosningum, sem farið hafa fram á gildistíma núverandi ákvæða, hefur þó skort allnokkuð á jöfnuð milli flokka. Hefði þurft 2—6 uppbótarsæti til viðbótar til þess að fullur jöfnuður næðist. Þá er það annmarki á núverandi fyrirkomulagi, að úthlutun

uppbótarsætanna er ekki í beinum tengslum við úthlutun sæta í kjördæmum. Getur því uppbótarsæti lent hjá framboðslista án verulegra tengsla við atkvæðafylgi hans í kjördæmi, enda eru uppbótarþingmenn ekki bundnir við kjördæmi sín heldur nefndir landskjörnir þingmenn. Með breytingartillögum er leitast við að koma á jöfnun milli flokka með úthlutun innan kjördæmanna. Kosningaúrslit á landinu öllu hafa þá nokkur áhrif í kjördæmunum. Þess er þó gætt, að þau áhrif verði lítil í fámennustu kjördæmunum. Er allt að fjórðungur þingsæta hvers kjördæmis háður jöfnunar-ákvæðum. Jöfnunarsæti eru því 1 í hverju kjördæmi utan Suðvesturlands, en 2—3 í Reykjaneskjördæmi og 3—4 í Reykjavík eða alls um 13. Auk þess er eitt sæti óbundið kjördæmum eins og áður segir. Jöfnunarsætum þessum er skipt á milli þingflokka á sama hátt og nú er.

4. Í frv. eru rýmkaðir möguleikar kjósenda til áhrifa á það hverjir frambjóðendur ná kosningu af hverjum lista.
5. Þá eru í frv. gerðar breytingar á skilyrðum kosningarréttar til samræmis við breytingar á 33. gr. stjórnarskrárinnar. Meðal annars er aldursmark lækkað úr 20 árum í 18 ár.
6. Meðal annarra nýmæla í frv. má nefna að framboðsfrestur er stytur um eina viku. Þá er verksvið landskjörstjórnar víkkað en dregið úr hlutverki yfirkjörstjórna að sama skapi. Vísast um þessi nýmæli til athugasemda við einstakar greinar.
 - 1., 2. og 3. þætti verða gerð rækilegri skil hér á eftir. Einstakra greina frv. verður getið eins og ástæða þykir til. Þá er fylgiskjal er sýnir hvert skref í úthlutun þingsæta samkvæmt ákvæðum þessa frv. á grundvelli úrslita í alþingiskosningum 1979.

1. Skipting þingsæta á kjördæmi.

Skv. 5.—6. gr. frv. þessa og í samræmi við 1. gr. frv. um stjórnarskipunarlög er ráðgert að þingmenn verði 63 en kjördæmi hin sömu og nú eða 8 talsins. Í stjórnarskrá verði tilgreind lágmarkstala þingsæta í hverju kjördæmi. Samtals verði 54 þingsætum ráðstafað á þann hátt. Af þeim hljóti Reykjavík 14 þingsæti, Reykjanes 8, Norðurland eystra og Suðurland 6 hvort og önnur kjördæmi 5 þingsæti hvert. Í frv. þessu um breytingu á kosningalögum er fjallað um ráðstöfun þeirra 9 sæta sem þá eru eftir. Eitt þessara sæta er óbundið kjördæmum, en ætlunin er að hinum 8 sé skipt fyrir hverjar kosningar milli kjördæmanna til að jafna vægi atkvæða. Við þá skiptingu er lögð til grundvallar tala kjósenda á kjörskrá í hverju kjördæmi í næstu kosningum á undan. Er því ávallt vitað í upphafi hvers kjörtímabils hver muni verða skipting þingsæta í næstu kosningum til Alþingis.

Reikniadferðinni, sem beitt er við framangreinda skiptingu, svipar til þeirrar aðferðar sem notuð er við skiptingu uppbótarsæta milli þingflokka í gildandi kosningalögum. Tölu kjósenda í hverju kjördæmi er deilt með sérstökum deilitölum og sætum síðan raðað á kjördæmin eftir lækkanði útkomutölum. Væri farið eins að og við skiptingu uppbótarsæta ættu deilitölurnar í kjördæmi, sem þegar hefur hlotið 5 þingsæti, að vera 6, 7, 8, 9 o. s. frv. Nú eru þingsætin 8 á hinn bóginn ekki nægilega mörg til þess að unnt sé að jafna vægi atkvæða til fulls. Þykir því edlilegt að þannig sé skipt að vægi atkvæða minnki eftir því sem kjördæmi hafa fleiri kjósendur. Þessu er náð fram með deilitölum sem taka stærri skref en þær fyrrgreindu, þ. e. tölunum 11, 15, 19, 23 o. s. frv.

Í töflu I á fylgiskjali með frv. þessu kemur fram hvernig þessari skiptireglu hefði verið beitt fyrir kosningarnar 1979 (og þá á grundvelli kjósendatölu frá kosningunum 1978).

Verði frv. þetta að lögum má ætla að í fyrsta sinn, sem reynir á ákvæði þess í kosningum, verði skipting þingsæta miðuð við tölu kjósenda í apríl 1983. Þær kjósendatölur eru ekki tiltækar nú, en tala kjósenda í bæjar- og sveitarstjórnarkosningum 1982 ætti að gefa góða vísbendingu. Miðað við tölur úr þeim kosningum yrði skipting þingsæta þessi:

Reykjavík	18 þingsæti
Reykjanes	11 þingsæti
Vesturland	5 þingsæti
Vestfirðir	5 þingsæti
Norðurland vestra	5 þingsæti
Norðurland eystra	7 þingsæti
Austurland	5 þingsæti
Suðurland	6 þingsæti
Samtals	62 þingsæti

Auk þess er einu þingsæti úthlutað til kjördæmis að kosningum loknum.

Í eftirfarandi yfirliti er því lýst hvaða breytingar á kjósendatölu kynnu að færa þingsæti milli kjördæma:

Tilfærsla til RV frá RN ef kjósendum í RV fjölgar um	11,2%
Tilfærsla til RN frá RV ef kjósendum á RN fjölgar um	8,4%
Tilfærsla til VL frá RV ef kjósendum á VL fjölgar um	19,0%
Tilfærsla til VF frá RV ef kjósendum á VF fjölgar um	70,9%
Tilfærsla til NV frá RV ef kjósendum á NV fjölgar um	63,0%
Tilfærsla til NE frá RV ef kjósendum á NE fjölgar um	18,4%
Tilfærsla til AL frá RV ef kjósendum á AL fjölgar um	37,2%
Tilfærsla til SL frá RV ef kjósendum á SL fjölgar um	22,9%
Tilfærsla frá RV til RN ef kjósendum í RV fækkar um	7,8%
Tilfærsla frá RN til RV ef kjósendum í RN fækkar um	10,4%
Tilfærsla frá NE til RV ef kjósendum í NE fækkar um	12,5%

Í þessu yfirliti er miðað við einhliða fjölgun eða fækkun kjósenda í viðkomandi kjördæmi.

Í eftirfarandi töflu er gerður samanburður á vægi atkvæða kjósenda eftir búsetu. Miðað er við tölu kjósenda á kjörskrá 1959 og 1979. Búsetujafnvægi bæði árin er sýnt eins og það varð í reynd og jafnframt hvernig það hefði orðið í kosningum 1979 ef miðað er við tillögur þessa frumvarps.

Kjördæmi	1959 Núgildandi reglur		1979 Núgildandi reglur		1979 Nýjar reglur	
	Kjós. á þingsæti ²⁾	Vægis- vísir ¹⁾	Kjós. á þingsæti ²⁾	Vægis- vísir ¹⁾	Kjós. á þingsæti ³⁾	Vægis- vísir ¹⁾
RV	2 669	3,22	3 760	3,67	3 150	2,56
RN	1 518	1,83	4 216	4,11	2 683	2,18
VL	1 302	1,57	1 447	1,41	1 447	1,18
VF	952	1,15	1 025	1,00	1 230	1,00
NV	828	1,00	1 093	1,07	1 312	1,07
NE	1 367	1,65	2 189	2,14	2 189	1,78
AL	1 162	1,40	1 281	1,25	1 537	1,25
SL	1 451	1,75	1 681	1,64	1 961	1,59

¹⁾ Vægisvísir er 1,00 í því kjördæmi þar sem fæstir kjósendur eru að baki hverjum þingmanni. Í öðrum kjördæmum sýnir vægisvísirinn hve marga kjósendur þarf til að jafngilda 1 kjósenda þar.

²⁾ Með þingsætum er hér átt við heildartölu þingsæta hvers kjördæmis að uppbótarþingsætum meðtöldum.

³⁾ Með þingsætum er hér átt við heildartölu þingsæta hvers kjördæmis eftir að öllum þingsætunum 63 hefur verið ráðstafað til kjördæma.

2. Úthlutun þingsæta í kjördæmum.

Tekin er upp ný regla við úthlutun þingsæta í kjördæmum á grundvelli atkvæðafylgis. Verður henni nánar lýst hér á eftir, en fyrst verður vikið að þeirri aðferð sem nú er í gildi.

Með hlutfallskosningum er stefnt að því, að þingstyrkur þeirra, sem fram bjóða, sé í beinu hlutfalli við atkvæðastyrk. Gildandi úthlutunaregla nær traudla þessu markmiði. Hér er því gert ráð fyrir nýrri úthlutunareglu þingsæta. Sú aðferð, sem nú er beitt, var algeng á fyrri hluta þessarar aldar en er nú aflögð í mörgum grannlöndum okkar. Hún er kennd við Belgíumann að nafni d'Hondt. Henni er þannig lýst í gildandi kosningalögum (109. gr.):

„Í kjördæmi skal telja saman, hve margir hafi kosið hvern lista, og er það atkvæðatala listanna hvers um sig.

Til þess að finna, hve margir frambjóðendur hafa náð kosningu af hverjum lista, skal skrifa atkvæðatölur listanna hverja fyrir neðan sinn bókstaf, þá helming talnanna, þá þriðjung þeirra, þá fjórðung o. s. frv., eftir því, hve marga á að kjósa og hverjum lista getur mest hlotnast, þannig að útkomutölur þessar standi í röð fyrir hvern lista. Síðan skal marka hæstu útkomutölurnar, jafnmargar og kjósa á þingmenn, og fær hver listi jafnmarga þingmenn kosna sem hann á af tölum þessum.

Standi ekki svo mörg nöfn á lista sem honum ber fulltrúar eftir útkomutölum, skal taka þau, sem vantar, af hinum listunum eftir sömu reglu.“

Samkvæmt þessu er aðferðin þannig að atkvæðatölum hvers lista er deilt með tölunum 1, 2, 3 o. s. frv. og útkomutölum síðan raðað eftir lækkanði gildum. Í fimm manna kjördæmi segja fimm hæstu tölurnar í þessari röð til um hverjir náð hafa kjöri.

Sem dæmi um þessa úthlutunaraðferð þingsæta má taka eftirfarandi kosningaúrslit þar sem gild atkvæði eru 10 þúsund og kjósa á 5 þingmenn:

Listi	Atkvæði	Atkvæði á þingmann (Deilitölur)			Tala þingsæta
		(1)	(2)	(3)	
X	4300	4300	2150	1433⅓	3
Y	2700	2700	1350	900	1
Z	1700	1700	850	566⅔	1
Ö	1300	1300	650	433⅓	0

Úthlutunarröðin yrði þá þessi:

1. sæti til X-lista á 4300 atkv.
2. sæti til Y-lista á 2700 atkv.
3. sæti til X-lista á 2150 atkv.
4. sæti til Z-lista á 1700 atkv.
5. sæti til X-lista á 1433⅓ atkv.

Samkvæmt þessu fær t. d. X-listi 60% þingmanna — þrjá af fimm — á 43% atkvæða, en það er einmitt einkenni þessarar aðferðar að þingstyrkur þeirra framboða, sem flest atkvæði hljóta, verður oft hlutfallslega meiri en atkvæðastyrkur þeirra.

Í annan stað er það einkenni þessarar aðferðar, að talsvert atkvæðafylgi þarf til þess að listi fái þingmann kjörinn. Það má líka orða svo að í henni felist vörn gegn því, að lítil atkvæðastyrkur dugi til þingmannskjörs.

Samkvæmt þeirri aðferð, sem hér er lagt til að upp verði tekin, er leitast við að ná meira samræmi milli atkvæðafylgis og þingstyrks, en jafnframt er spornað nokkuð gegn því, með sérákvæðum um lágmarksfylgi, að fá atkvæði dugi til að listi fái þingsæti.

Fyrsta þrep aðferðarinnar felur í sér að reiknaður er þingsætahlutur hvers framboðs, þ. e. a. s. sú tala þingsæta sem hverju framboði ber miðað við hlutfallslegt fylgi. Sá listi, sem hefur 40% fylgi í 5 manna kjördæmi, á þá þingsætahlut sem nemur 40% af 5 eða þingsætahlutinn 2,000, en það framboð, sem hefur 25%, hefur þingsætahlutinn 25% af 5,

sem er 1,250. Samkvæmt meginreglu er þingsæti fyrst úthlutað á grundvelli stærsta þingsætahlutar, sem síðan er lækkaður um 1. Næst fer sæti til þess lista, sem nú á stærstan þingsætahlut, o. s. frv.

Ef dæmið er skoðað að nýju verður úthlutun þannig:

Listi	Atkvæði	Þingsætahlutur	Tala þingsæta
X	4300	2,150	2
Y	2700	1,350	1
Z	1700	0,850	1
Ö	1300	0,650	1

Úthlutunarröðin yrði nú þessi:

1. sæti til X-lista á þingsætahlut 2,150
2. sæti til Y-lista á þingsætahlut 1,350
3. sæti til X-lista á þingsætahlut 1,150
4. sæti til Z-lista á þingsætahlut 0,850
5. sæti til Ö-lista á þingsætahlut 0,650

Til þess að stuðla að jöfnuði milli flokka er vikið frá þessari reglu að því er varðar úthlutun síðasta þingsætis í fimm, sex og sjö manna kjördæmum og tveggja til fjögurra síðustu þingsæta í fjölmennustu kjördæmunum. Er úthlutun þeirra háð því skilyrði, að atkvæðastyrkur á landinu í heild réttlæti að framboðið hljóti þingsætið. Jafnframt eru sett lágmarksskilyrði um atkvæðastyrk til þess að til úthlutunar þingsætis komi í þessum áfanga. Nánar tiltekið eru reglurnar þær, að a. m. k. $\frac{3}{4}$ þingsæta í hverju kjördæmi eru óháðir jöfnunarákvæðum. Þetta jafngildir 14 þingsætum af 18 í Reykjavíkurbkjördæmi, 9 af 11 í Reykjaneskjördæmi, en einungis eitt þingsæti yrði háð jöfnunarákvæðum í kjördæmum þar sem þingmenn eru 7 eða færri.

Varðandi þau þingsæti, sem óháð eru jöfnunarákvæðum, er jafnframt sett það skilyrði, að þingsætahlutur sé ekki lægri en 0,8 eða framboðið, sem um er að ræða, hafi fengið a. m. k. 5% atkvæða á landsvísu. Enn fremur verður listi að hafa hlotið a. m. k. 7% gildra atkvæða í sínu kjördæmi til þess að koma til álita.

Í fyrrnefndu dæmi hefðu þessi skilyrði engin áhrif haft. Fjórum þingsætum af fimm hefði verið úthlutað án tillits til jöfnunar. Síðar hefði 5. sætið getað fallið Ö-listanum í skaut og væri þá m. a. undir því komið, hvort sá listi hefði nægilegt fylgi á landsvísu.

Ef þingsætahlutir hefðu hins vegar verið eilítið frábrugðnir því, sem áður var rakið, hefðu þessi ákvæði getað orðið virk.

Gerum t. d. ráð fyrir að þingsætahlutirnir hefðu verið þessir:

X	2,200
Y	1,400
Z	0,750
Ö	0,650

Nú fer fjórða sætið ekki til Z-lista nema þau stjórnálagssamtök, sem að honum standa, hafi hlotið a. m. k. 5% atkvæða á landinu öllu. Ef því skilyrði er fullnægt hlýtur hann fjórða sætið. Ef Z-listinn fullnægir því ekki, heldur Ö-listinn, fer fjórða sætið til þess lista í staðinn.

3. Úthlutun jöfnunarsæta.

Eins og áður greinir er ákveðið fyrir kosningar í hvaða kjördæmum jöfnunarsætin, að einu undanskildu, koma til úthlutunar. En þeim er ætlað að tryggja samræmi milli þingstyrks og atkvædafylgis. Viðfangsefnið er þá annars vegar að ákveða hve mörg jöfnunarsæti hverjum stjórnálagssamtökum ber og hins vegar úr hvaða kjördæmum hvert framboð skuli hljóta jöfnunarsæti.

Við úthlutun jöfnunarsæta er það skilyrði sett, að stjórnmálasamtök hafi hlotið 5% gildra atkvæða samanlagt af landinu öllu. Sé fylgið minna koma stjórnmálasamtökin ekki til álita við úthlutun jöfnunarsæta, en sé það meira skulu þau eiga rétt á jöfnunarsætum hvort sem þau hafa einhvers staðar hlotið þingsæti í kjördæmi án tillits til jöfnunarákvæða eða ekki. Er þetta eitt nýmælanna í þessu lagafrumvarpi.

Til þess að ákveða, hve mörg jöfnunarsæti hver stjórnmálasamtök skuli hljóta, er beitt sömu aðferð og nú er í gildi um skiptingu uppbotarsæta. Er aðferðin fólgin í því að deila atkvæðatölum hverra stjórnmálasamtaka með tölunum 1, 2, 3, 4 o. s. frv., fella niður hæstu útkomutölur, jafnmargar og nemur heildartölu þeirra þingsæta sem framboðið hefur þegar hlotið, en úthluta síðan jöfnunarsætunum á hæstu útkomutölur. Kemur þá í ljós, hve mörg jöfnunarsæti hver stjórnmálasamtök fá, með sama hætti og nú tíðkast.

Liggur næst fyrir að ákveða úr hvaða kjördæmum stjórnmálasamtökin, hver um sig, skuli hljóta jöfnunarsæti. Við þá ákvörðun eru lagðir til grundvallar þingsætahlutir hvers framboðs í hverju kjördæmi að lokinni úthlutun þeirra sæta sem óháð eru jöfnunarákvæðum og lýst er í 2. lið.

Þessi úthlutun fer fram í fjórum áföngum. Í hverjum áfanga koma einungis til álita þeir listar sem enn hafa ekki hlotið rétta tölu þingsæta samkvæmt fyrrgreindri skiptingu jöfnunarsæta milli stjórnmálasamtaka. Að lokinni úthlutun hvers þingsætis er þingsætahlutur þess lista, sem sætið hlaut, lækkaður um 1 sem fyrr.

Í fyrsta áfanga koma til álita þeir listar og þau kjördæmi þar sem þingsætahlutir eru 0,8 eða hærri. Er þingsætum úthlutað á alla slíka þingsætahluti, uns stjórnmálasamtök hafa hlotið nægilega mörg jöfnunarsæti. Fyrsta sætinu er úthlutað á stærsta hlut, öðru sæti á hinn næststærsta og þannig koll af kalli. Með því að þingsætahlutir eru bundnir kjördæmum ræðst jafnóðum í hvaða kjördæmi er verið að úthluta jöfnunarsæti. Þingsæti í þessum áfanga koma einkum í hlut tveggja fjölmennustu kjördæmanna, Reykjavíkur og Reykjanes. Er talið sanngjarnt og eðlilegt að svo sé, enda má benda á að minnsti þingsætahlutur í þessum áfanga, 0,8, samsvarar um 2150 atkvæðum í Reykjavík miðað við kjósendatölur frá 1979. Í hinum fámennari kjördæmum hefur þegar verið úthlutað sætum á þingsætahlut, sem er 0,8 hið minnsta, áður en kemur til úthlutunar jöfnunarsæta. Tilraunaúthlutanir sýna að oft er 4. sæti í fimm manna kjördæmum úthlutað á grundvelli þingsætahlutar í grennd við 0,7, sem samsvarar um 750—1100 atkvæðum í þessum kjördæmum.

Þegar komið er að úthlutun jöfnunarsæta samkvæmt öðrum áfanga skortir að jafnaði 1 þingsæti á fulla þingsætatölu í öllum kjördæmum nema í Reykjavík, þar sem enn skortir um 2—3 sæti á rétta tölu. Með ráðstöfun jöfnunarsæta er ekki ætlunin að víkja frá eðlilegri úthlutun í fámennustu kjördæmunum nema brýna nauðsyn beri til. Í samræmi við það fer úthlutun í þessum áfanga þannig fram að byrjað er að úthluta í því kjördæmi þar sem fæstir kjósendur eru á kjörskrá. Því næst er tekið fyrir kjördæmi með næstfæsta kjósendur og þannig koll af kalli. Við úthlutunina koma til álita þau stjórnmálasamtök, sem hafa ekki enn hlotið tilskilda tölu þingsæta, og þeir listar sem hlotið hafa a. m. k. 7% atkvæða í sínu kjördæmi. Einu jöfnunarsæti er ráðstafað til hvers þeirra kjördæma sem hafa ekki hlotið fulla þingsætatölu.

Skorti enn á tilskilda þingsætatölu í einhverju kjördæmi fer fram þriðji áfangi úthlutunar. Í honum er þingsætum úthlutað þar sem þingsætahlutir eru nú stærstir og síðan gengið á röð lakkandi þingsætahluta. En eins og áður er einungis úthlutað til þeirra stjórnmálasamtaka sem hafa ekki enn hlotið öll jöfnunarsæti sín. Úthlutun í þessum áfanga verður nær einungis í Reykjavíkur- og Reykjaneskjördæmi.

Í fjórða áfanga er úthlutað síðasta þingsætinu og þá til þeirra stjórnmálasamtaka, sem enn skortir þingsæti. Er því úthlutað til þess lista þessara stjórnmálasamtaka sem nú hefur stærstan þingsætahlut. Þar með er lokið úthlutun jöfnunarsætanna og jafnframt úthlutun allra þingsæta.

Til nánari skýringar á aðferðinni og hverjum áfanga hennar má taka eftirfarandi dæmi:
 Gert er ráð fyrir að þingsætahlutir (að lokinni úthlutun þeirra þingsæta sem óháð eru jöfnunarákvæðum) séu eins og taflan hér á eftir sýnir. Þar má einnig sjá hve mörgum jöfnunarsætum skal úthluta til hvers framboðs og hversu mörg sæti koma til slíkrar úthlutunar í hverju kjördæmi.

Kjördæmi	Framboð					Til úthlutunar
	X	Y	Z	P	Ö	
1	1,120 (2)	0,324	0,493	1,216 (1)	0,847 (4)	4
2	0,285	0,611	0,075	0,979 (3)	0,050	2
3	0,027	0,645	-0,271	0,032	0,567	1
4	0,213	0,352	0,014	-0,218	0,639	1
5	0,337	-0,184	0,306	0,598	-0,056	1
6	-0,118	0,739	0,412	-0,048	0,015	1
7	-0,187	-0,080	0,463	0,224	0,580	1
8	0,051	0,503	0,560	-0,243	0,129	1
Tala jöfnunarsæta	4	3	2	3	1	

Hér eiga öll framboð að hljóta jöfnunarsæti:

X-framboð á að hljóta 4 sæti

Y-framboð á að hljóta 3 sæti

Z-framboð á að hljóta 2 sæti

P-framboð á að hljóta 3 sæti

Ö-framboð á að hljóta 1 sæti

Tölur þingsæta, sem úthluta á í hverju kjördæmi, eru þessar:

Í 1. kjördæmi komi 4 þingsæti,

í 2. kjördæmi komi 2 þingsæti,

en 1 þingsæti er til úthlutunar í hverju hinna kjördæmanna.

Í fyrsta áfanga er úthlutað á þingsætahluti sem eru 0,8 hið minnsta. Samkvæmt því er úthlutað 4 þingsætum. Þau eru merkt með tölunum 1, 2, 3 eða 4 innan sviga fyrir neðan samsvarandi þingsætahlut.

Við hverja úthlutun lækkar þingsætahlutur um 1 og breytist taflan í samræmi við það. Nú hefur þremur jöfnunarsætum verið úthlutað í 1. kjördæmi og einu úr 2. kjördæmi. Er nú einungis eitt þingsæti eftir til úthlutunar í hverju kjördæmi. Að loknum fyrsta áfanga er taflan því þannig:

Kjördæmi	Framboð					Til úthlutunar
	X	Y	Z	P	Ö	
1	0,120 (12)	0,324	0,493	0,216		1
2	0,265 (11)	0,611	0,075	-0,021		1
3	0,027	0,645 (8)	-0,271	0,032		1
4	0,213	0,352 (5)	0,314	-0,218		1
5	0,337	-0,184	0,306	0,598 (6)		1
6	-0,118	0,739 (10)	0,412	-0,048		1
7	-0,187	-0,080	0,463 (7)	0,224		1
8	0,051	0,503	0,560 (9)	-0,243		1
Tala jöfnunarsæta	3	3	2	1		

Í öðrum áfanga er úthlutað einu þingsæti til hvers kjördæmis, enda hafi listi hlotið 7% atkvæða í því kjördæmi. Er nú úthlutað á stærstu þingsætahluti og byrjað á því kjördæmi þar sem fæstir eru á kjörskrá, síðan tekið fyrir kjördæmi með næstfæsta kjósendur og þannig koll af kalli.

Í dæminu er röð kjördæma eftir hækkandi kjósendatölu látin vera þessi:

4. kjördæmi
5. kjördæmi
7. kjördæmi
3. kjördæmi
8. kjördæmi
6. kjördæmi
2. kjördæmi
1. kjördæmi

Í 4. kjördæmi hlýtur Y-listi jöfnunarsæti nr. 5

Í 5. kjördæmi hlýtur P-listi jöfnunarsæti nr. 6

Hefur P-listi þá hlotið þau sæti, sem honum ber, og kemur ekki frekar til álita.

Í 7. kjördæmi hlýtur Z-listi jöfnunarsæti nr. 7

Í 3. kjördæmi hlýtur Y-listi jöfnunarsæti nr. 8

Í 8. kjördæmi hlýtur Z-listi jöfnunarsæti nr. 9

Hefur Z-listi þá hlotið þau sæti, sem honum ber, og kemur ekki til álita í framhaldinu.

Í 6. kjördæmi hlýtur Y-listi sætið og er það jöfnunarsæti nr. 10.

Hefur þá Y-listi hlotið tilskilin sæti.

Er nú X-listi eini listinn sem hefur ekki hlotið tilskilin sæti. Í hans hlut koma því sæti úr 1. og 2. kjördæmi og eru þau merkt nr. 11 og 12.

Samkvæmt þessu kemur ekki til neinnar úthlutunar í þriðja áfanga. Hins vegar hlýtur X-listi sætið sem til úthlutunar er í fjórða áfanga og er það í 5. kjördæmi.

Athugasemdir við einstakar greinar.

Um 1. gr.

Grein þessi fjallar um skilyrði kosningarréttar. Samkvæmt 33. gr. stjórnarskrárinnar eru skilyrðin nú þessi: 20 ára aldur, íslenskur ríkisborgararéttur, lögheimili hér á landi og lögræði. Í 2. gr. frumvarps til stjórnarskipunarlaga um breytingu á stjórnarskrá lýðveldisins Íslands er lagt til að þessari grein stjórnarskrárinnar verði breytt í þremur atriðum. Kosningaraldur verði lækkaður í 18 ár og óflekkað mannorð verði fellt brott sem kosningarréttarskilyrði. Enn fremur er rýmkað um búsetuskilyrði kosningarréttarins. Vísast um þessi efni til greinargerðar með frumvarpi til stjórnarskipunarlaga. Vegna þessa er nauðsynlegt að leggja til sams konar breytingar á 1. gr. kosningalaga. Um efnisrök fyrir þessum tillögum má vísa til athugasemda við 2. gr. áður nefnds frumvarps til stjórnarskipunarlaga.

Um 2. gr.

Efni 2. gr. laganna er í frv. flutt í nýja 3. gr., sbr. 4. gr. frv. og athugasemdir við hana. 3. gr. laganna er óþörf og fellur því niður.

Um 3. gr.

Í 1. gr. er lagt til að óflekkað mannorð verði afnumið sem kosningarréttarskilyrði, en hér er lagt til að því verði haldið sem kjörgengisskilyrði.

Um 4. gr.

Var áður 2. gr. Verður nú vegna efnisskipunar 3. gr. Ekki er lögð til breyting á skilgreiningu þess, hvað telst vera óflekkað mannorð.

Um 5. gr.

Kjördæmaskipan er óbreytt.

Um 6. gr.

Sjá hina almennu greinargerð hér að framan.

Um 7. gr.

Aldursmark kosningarréttar er lækkað úr 20 árum í 18 ár. Þá er rýmkað um búsetuskilyrði kosningarréttar. Samkvæmt breytingunni mega þeir, sem dveljast erlendis, kjósa ef þeir hafa átt lögheimili hér á landi einhvern tíma á 4 síðustu árum fyrir kosningar.

Um 8. gr.

Hér er lagt til að framboðsfrestur verði stytur um eina viku. Er sú breyting í samræmi við þann hátt sem ýmis nálæg ríki hafa á um framboðsfrest. Þykir m. a. ástæða til að stytta frestinn svo að unnt sé að ákveða kosningar með skemmri fyrirvara en nú er. Samgöngum og fjölmiðlun er nú svo hátt að þetta ætti að vera kleift og ætti ekki að koma í veg fyrir að kjósendur geti kynnt sér framboðin og nýtt atkvæðisréttar síns.

Þessi breyting ásamt því fyrirkomulagi frumvarpsins, að landskjörstjórn tekur fyrir kosningar ákvarðanir um landsframboð, leiðir til þess, að ýmsir aðrir frestir í lögnum styttest einnig. Sjá um það 14. gr., 16. gr. og 17. gr. frv.

Um 9. gr.

Með þeirri kosningaskipan, sem lögð er til með frumvarpinu, er ráðgert að framboðslistar hverra stjórnmalasamtaka eigi saman við úthlutun þingsæta samkvæmt 27. og 28. gr. frv. Er þetta að sínu leyti sama skipan og nú gildir um úthlutun uppbótarsæta.

Í 9. gr. er þessum sameiginlegu framboðum sama aðila gefið heitið „landsframboð“. Er gert ráð fyrir að skrifleg yfirlýsing fylgi framboðslista um það, fyrir hvaða stjórnmalasamtök listi er boðinn fram. Ber landskjörstjórn að taka þá yfirlýsingu til greina, að því tilskildu að sams konar yfirlýsing fylgi öðrum listum frá sömu stjórnmalasamtökum. Ef slíka yfirlýsingu vantar telst framboðslistinn einn vera landsframboð.

Taka ber fram að hugtakið „stjórnmalasamtök“ er hér notað í mjög rúmri merkingu og táknar í sjálfu sér alla sem taka þátt í stjórnmalum með því að bjóða fram lista.

Ekki eru lagðar til aðrar breytingar á 27. gr., 3. mgr. laganna en þær sem leiðir af hinni nýju skipan um landsframboð.

Um 10. gr.

Svo sem fram kemur m. a. í 14. gr. frumvarpsins er nú gert ráð fyrir að landskjörstjórn taki endanlega afstöðu til þess fyrir kosningar, til hvers landsframboðs framboðslisti telst. Jafnframt er nú gert ráð fyrir að landskjörstjórn úthluti öllum þingsætum, sbr. 23. gr. frv.

Nauðsynlegt er því að gera breytingar á 34. gr. laganna um umboðsmenn stjórnmalasamtaka (landsframboða) gagnvart landskjörstjórn og kveða skýrt á um réttinn til að hafa umboðsmenn viðstadda við hin nýju og mikilvægu störf landskjörstjórnar.

2. mgr. skýrir sig sjálf.

Um 11. gr.

Parfnast ekki skýringa.

Um 12. gr.

Efnislega er hér ekki um að ræða aðrar breytingar en þær sem leiðir af hinni nýju skipan um landsframboð.

Rétt er að vekja sérstaka athygli á að ráðgert er að yfirkjörstjórnir merki listana bókstöfum, svo sem verið hefur, eftir að hafa farið yfir þá samkvæmt ákvæðum 38. gr. laganna og úrskurðað um gildi þeirra. Landskjörstjórn hefur síðan það hlutverk að taka merkingarnar til endurskoðunar í samræmingar skyni, sbr. 14. gr. frv.

Um 13. gr.

Efnislega er ákvæði þetta óbreytt. Aðeins eru gerðar lagfæringar á orðalagi.

Um 14. gr.

Hér vísast að nokkru til athugasemda við 10. gr. Um greinina að öðru leyti skal tekið fram að nauðsynlegt er að úr því sé skorið endanlega fyrir kosningar, til hverra landsframboða einstakir framboðslistar í kjördæmum teljast. Þetta skiptir kjósendur miklu máli, sbr. 27. og 28. gr. frv., þar sem fram kemur að úthlutun sumra þingsæta fer eftir atkvæðastyrk landsframboða.

Í 2. mgr. er ráðgerð sú breyting að landskjörstjórn skuli auglýsa framboðin á landinu öllu í stað þess að nú annast yfirkjörstjórnirnar þetta hver í sínu kjördæmi. Er þetta eðlilegt vegna þeirra breytinga sem verða á hlutverki landskjörstjórnar, auk þess sem nokkur tími ætti að sparast við þetta. Ekki eru sett bein tímamörk um hvenær auglýsing skuli birtast, heldur aðeins sagt að það skuli gert eigi síðar en einum sólarhring áður en atkvæðagreiðsla utan kjörfundar hefst. Hitt er ljóst, að landskjörstjórn ber að hraða þessum störfum sínum eftir föngum og aldrei má auglýsing birtast síðar en 2 vikum og einum sólarhring fyrir kjördag vegna ákvæða 17. gr. frv.

Um 15. gr.

Þessa breytingu leiðir af öðrum. Auðvitað er ekki unnt að láta fullgera kjörseðla fyrr en landskjörstjórn hefur lokið starfi sínu samkvæmt 14. gr. frv. og endursent framboðslista til yfirkjörstjórna.

Um 16. gr.

Þessi stytting á fresti er nauðsynleg vegna styttingar á öðrum frestum laganna. Þykir ekki vera tekin nein áhætta að þessu leyti vegna þess að samgöngur hafa batnað. Er ljóst að yfirkjörstjórnnum ber að haga sendingu kjörseðlanna þannig að tryggt sé að undirkjörstjórnir fái seðlana nægilega snemma í hendur.

Um 17. gr.

Vísa má að nokkru til athugasemda við 14. gr. frv.

Vegna þeirrar styttingar, sem í 8. gr. frv. er gerð á framboðsfresti, er nauðsynlegt að stytta kosningartíma utan kjörfundar. Bættar samgöngur valda því, að hagsmunum kjósenda þykir ekki hætta búin af þessum sökum.

Um 18. gr.

Rétt þótti að lagfæra orðalag þessa ákvæðis. Hér er ekki um efnisbreytingu að ræða.

Um 19. gr.

Parfnast ekki skýringa.

Um 20. gr.

1. mgr. er efnislega óbreytt frá því, sem nú er, að öðru leyti en því, að nú er kveðið svo á að yfirkjörstjórnir skuli telja atkvæði einstakra frambjóðenda í sæti listans, sbr. athugasemdir við 29. gr. frv.

Í 2. mgr. er aðeins kveðið á um afgreiðslu á kosningaúrslitum til landskjörstjórnar, sem á að annast úthlutun allra þingsæta á landinu. Að sínu leyti er hér um að ræða sömu ákvæði og eru nú í 116. gr. laganna.

Í 3. mgr. er tekið inn ákvæði sem er 115. gr. núgildandi laga.

Um 21. — 24. gr.

Parfnast ekki skýringa.

Um 25. — 28. gr.

Sjá hina almennu greinargerð hér að framan.

Um 29. gr.

Í þessari grein er kveðið á um aðferðina við að ákveða hvaða frambjóðendur af lista teljast hafa náð kjöri sem þingmenn af listanum. Hér er tekin upp alkunn aðferð sem mjög hefur verið notuð í prófkjörum á síðustu árum. Er þá talið í hvert sæti listans sérstaklega. Hafi kjósandi engu breytt telst hann greiða óbreyttri röð atkvæði sitt.

Um 30. — 40. gr.

Parfnast ekki skýringa. Efnislega eru ákvæði þessara greina að mestu samhljóða samsvarandi ákvæðum í gildandi lögum.

Um 41. gr.

Parfnast ekki skýringa.

Fylgiskjal I.

Yfirlit yfir úthlutun þingsæta eftir kosningaúrslitum 1979 samkvæmt ákvæðum frumvarpsins.

Tafla I. Ráðstöfun þingsæta til kjördæma skv. 5. gr., 1. mgr., b-lið (6. gr. frv.).

Sæti nr.	Kjördæmi	Kjósendur/deilir = útkomutala
55	Reykjanes	29510/23 = 1283
56	Reykjavík	56402/47 = 1200
57	Reykjavík	56402/51 = 1106
58	Reykjanes	29510/27 = 1093
59	Reykjavík	56402/55 = 1025
60	Norðurland eystra	15324/15 = 1022
61	Reykjavík	56402/59 = 956
62	Reykjanes	29510/31 = 952

Þingsætatala kjördæma skv. 5. gr., 2. mgr. (6. gr. frv.).

Reykjavík	18	Norðurland vestra	5
Reykjanes	11	Norðurland eystra	7
Vesturland	5	Austurland	5
Vestfirðir	5	Suðurland	6

Tafla II. Atkvæði lista og þingsætahlutir þeirra skv. 111. gr. (25. gr. frv.).

	A	B	D	G	Aðrir samtals	Samtals
Reykjavík	8 691	7 252	21 428	10 888	638	48 897
	3,199	2,670	7,888	4,008	0,235	18,000
Reykjanes	6 187	4 430	10 194	4 679	92	25 582
	2,660	1,905	4,383	2,012	0,040	11,000
Vesturland	1 165	2 812	2 320	1 203	0	7 500
	0,777	1,875	1,547	0,802	0,000	5,000
Vestfirðir	1 188	1 645	1 735	808	0	5 376
	1,105	1,530	1,614	0,751	0,000	5,000
Norðurland vestra	611	2 506	1 606	984	0	5 707
	0,535	2,196	1,407	0,862	0,000	5,000
Norðurland eystra	1 789	5 896	2 758	2 141	857	13 441
	0,932	3,071	1,436	1,115	0,446	7,000
Austurland	414	2 963	1 369	2 154	0	6 900
	0,300	2,147	0,992	1,561	0,000	5,000
Suðurland	1 535	3 357	2 428	1 544	1,484	10 348
	0,890	1,946	1,408	0,895	0,860	6,000

Flokkur A nær ekki 7% atkvæða í Austurlandskjördæmi og fellur því undir ákvæði 112. gr., 3. tölulið (26. gr. frv.). Sama gildir um „aðra samtals“ í Reykjavíkurborgkjördæmi, Reykjaneskjördæmi og Norðurlandskjördæmi eystra.

Tafla III. Úthlutun þeirra sæta, sem ekki eru háð jöfnunarákvæðum, skv. 112. gr. (26. gr. frv.).

Reykjavík		Fjöldi sæta: $18 \times (\frac{3}{4}) = 14$
Úthlutun nr.	Flokkur	Þingsætahlutur
1	D	7,888
2	D	6,888
3	D	5,888
4	D	4,888
5	G	4,008
6	D	3,888
7	A	3,199
8	G	3,008
9	D	2,888
10	B	2,670
11	A	2,199
12	G	2,008
13	D	1,888
14	B	1,670

Reykjanes		Fjöldi sæta: $11 \times (\frac{3}{4}) = 9$
Úthlutun nr.	Flokkur	Pingsætahlutur
1	D	4,383
2	D	3,383
3	A	2,660
4	D	2,383
5	G	2,012
6	B	1,905
7	A	1,660
8	D	1,383
9	G	1,012

Vesturland		Fjöldi sæta: $5 \times (\frac{3}{4}) = 4$
Úthlutun nr.	Flokkur	Pingsætahluti
1	B	1,875
2	D	1,547
3	B	0,875
4	G	0,802

Vestfirðir		Fjöldi sæta: $5 \times (\frac{3}{4}) = 4$
Úthlutun nr.	Flokkur	Pingsætahlutur
1	D	1,614
2	B	1,530
3	A	1,105
4	G	0,751

Norðurland vestra		Fjöldi sæta: $5 \times (\frac{3}{4}) = 4$
Úthlutun nr.	Flokkur	Pingsætahlutur
1	B	2,196
2	D	1,407
3	B	1,196
4	G	0,862

Norðurland eystra		Fjöldi sæta: $7 \times (\frac{3}{4}) = 6$
Úthlutun nr.	Flokkur	Pingsætahlutur
1	B	3,071
2	B	2,071
3	D	1,436
4	G	1,115
5	B	1,071
6	A	0,932

Austurland		Fjöldi sæta: $5 \times (\frac{3}{4}) = 4$
Úthlutun nr.	Flokkur	Pingsætahlutur
1	B	2,147
2	G	1,561
3	B	1,147
4	D	0,992

Suðurland		Fjöldi sæta: $6 \times (\frac{3}{4}) = 5$
Úthlutun nr.	Flokkur	Pingsætahlutur
1	B	1,946
2	D	1,408
3	B	0,946
4	G	0,895
5	A	0,890

Tafla IV. Yfirlit yfir skiptingu þingsæta eftir úthlutun skv. 112. gr. (26. gr. frv.).

	A	B	D	G	Samtals
Reykjavík	2	2	7	3	14
Reykjanes	2	1	4	2	9
Vesturland	0	2	1	1	4
Vestfirðir	1	1	1	1	4
Norðurland vestra	0	2	1	1	4
Norðurland eystra	1	3	1	1	6
Austurland	0	2	1	1	4
Suðurland	1	2	1	1	5
Samtals	7	15	17	11	

Tafla V. Skipting jöfnunarsæta milli flokka skv. 113. gr. (27. gr. frv.).

L-listinn á Suðurlandi nær ekki 5% atkvæða á landinu öllu og kemur því ekki til álita við úthlutun jöfnunarsæta skv. 113. gr., 1. mgr. (27. gr. frv.).

Sæti nr.	Flokkur	Atkvæði/deilir = útkomutala
51	A	21580/ 8 = 2698
52	D	43838/18 = 2435
53	A	21580/ 9 = 2398
54	D	43838/19 = 2307
55	D	43838/20 = 2192
56	A	21580/10 = 2158
57	D	43838/21 = 2088
58	G	24401/12 = 2033
59	D	43838/22 = 1993
60	A	21580/11 = 1962
61	B	30861/16 = 1929
62	D	43838/23 = 1906
63	G	24401/13 = 1877

Tafla VI. Úthlutun jöfnunarsæta skv. 114. gr. (28. gr. frv.).

1. áfangi jöfnunarúthlutunar skv. 114. gr., 2. tölulið (28. gr. frv.), þingsætahlutir og nr. þingsætis innan sviga.

	A	B	D	G	Vantar
Reykjavík	1,999	0,670	0,888	1,008	4
	(51)		(54)	(52)	
Reykjanes	0,660	0,905	0,383	0,012	2
		(53)			
Vesturland	0,777	-0,125	0,547	-0,198	1
Vestfirðir	0,105	0,530	0,614	-0,249	1
Norðurland vestra	0,535	0,196	0,407	-0,138	1
Norðurland eystra	-0,068	0,071	0,436	0,115	1
Austurland	0,300	0,147	-0,008	0,561	1
Suðurland	-0,110	-0,054	0,408	-0,105	1
Vantar	4	1	6	2	

Úthlutunarröð skv. 1. áfanga:

Sæti nr.	Flokkur — nr. sætis	Kjördæmi	Þingsætahlutur
51	A — 3	Reykjavík	1,199
52	G — 4	Reykjavík	1,008
53	B — 2	Reykjanes	0,905
54	D — 8	Reykjavík	0,888

2. áfangi jöfnunarúthlutunar skv. 114. gr., 3. tölulið (28. gr. frv.), þingsætahlutir og nr. þingsætis innan sviga.

	A	B	D	G	Vantar
Reykjavík	0,199	0,670	-0,112	0,008	1
			(62)		
Reykjanes	0,660	-0,095	0,383	0,012	1
	(61)				
Vesturland	0,777	-0,125	0,547	-0,198	1
	(58)				
Vestfirðir	0,105	0,530	0,614	-0,249	1
			(55)		
Norðurland vestra	0,535	0,196	0,407	-0,138	1
	(56)				
Norðurland eystra	-0,068	0,071	0,436	0,115	1
			(60)		
Austurland	0,300	0,147	-0,008	0,561	1
				(57)	
Suðurland	-0,110	-0,054	0,408	-0,105	1
			(59)		
Vantar	3		5	1	

Úthlutunarröð skv. 2. áfanga:

Sæti nr.	Flokkur nr. sætis	Kjördæmi	Þingsætahlutur
55	D — 2	Vestfirðir	0,614
56	A — 1	Norðurland vestra	0,535
57	G — 2	Austurland	0,561
58	A — 1	Vesturland	0,777
59	D — 2	Suðurland	0,408
60	D — 2	Norðurland eystra	0,436
61	A — 3	Reykjanes	0,660
62	D — 9	Reykjavík	-0,112

4. áfangi jöfnunarúthlutunar skv. 114. gr., 5. tölulið (28. gr. frv.), þingsætahlutir og nr. þingsætis innan sviga.

	D
Reykjavík	-1,112
Reykjanes	0,383
Vesturland	0,547
	(63)
Vestfirðir	-0,386
Norðurland vestra	0,407
Norðurland eystra	-0,564
Austurland	-0,008
Suðurland	-0,592
Vantar	1

Úthlutunarröð skv. 4. áfanga:

Sæti nr.	Flokkur nr. sætis	Kjördæmi	Þingsætahlutur
63	D — 2	Vesturland	0,547

Tafla VII. Endanleg skipting þingsæta og atkvæði á þingmann (til samanburðar innan sviga raunveruleg úrslit 1979).

		A	B	D	G	Samtals
Reykjavík	þingsæti	3 (3)	2 (2)	9 (6)	4 (4)	18 (15)
	atkvæði	2 897	3 626	2 381	2 722	2 717
		(2 897)	(3 626)	(3 571)	(2 722)	(3 260)
Reykjanes	þingsæti	3 (2)	2 (1)	4 (3)	2 (1)	11 (7)
	atkvæði	2 062	2 215	2 549	2 340	2 326
		(3 094)	(4 430)	(3 398)	(4 679)	(3 655)
Vesturland	þingsæti	1 (1)	2 (2)	2 (2)	1 (1)	6 (6)
	atkvæði	1 165	1 406	1 160	1 203	1 250
		(1 165)	(1 406)	(1 160)	(1 203)	(1 250)
Vestfirðir	þingsæti	1 (2)	1 (2)	2 (2)	1 (0)	5 (6)
	atkvæði	1 188	1 645	868	808	1 075
		(594)	(823)	(868)		(896)
Norðurland v.	þingsæti	1 (0)	2 (3)	1 (2)	1 (1)	5 (6)
	atkvæði	611	1 253	1 606	984	1 141
			(835)	(803)	(984)	(951)

		A	B	D	G	Samtals
Norðurland e.	þingsæti	1 (1)	3 (3)	2 (2)	1 (1)	7 (7)
	atkvæði	1 789	1 965	1 379	2 141	1 920
		(1 789)	(1 965)	(1 379)	(2 141)	(1 920)
Austurland	þingsæti		2 (2)	1 (2)	2 (2)	5 (6)
	atkvæði		1 482	1 369	1 077	1 380
			(1 482)	(685)	(1 077)	(1 150)
Suðurland	þingsæti	1 (1)	2 (2)	2 (2)	1 (1)	6 (7)
	atkvæði	1 535	1 679	1 214	1 544	1 725
		(1 535)	(1 679)	(1 214)	(1 544)	(1 478)
Samtals	þingsæti	11 (10)	16 (17)	23 (21)	13 (11)	63 (60)

Ekki er unnt að sýna áhrif röðunar frambjóðenda á sæti samkvæmt ákvæðum 115. gr. (29. gr. frv.).

Athyglisvert er að framangreind úthlutun jöfnunarsæta leiðir í þessum kosningum til því næst sömu niðurstöðu og fengist hefði ef öllum sætum hefði verið úthlutað á grundvelli úrslita í hverju kjördæmi fyrir sig. Frá þessu eru tvö frávik:

1. Síðasta þingsæti Reykjavíkur ætti — á grundvelli atkvæðatalna í Reykjavík einni — að lenda hjá B-lista. Vegna jöfnunar milli flokka kemur það í hlut D-listans.
2. Síðasta þingsæti Suðurlands ætti að lenda hjá L-lista, en vegna ákvæða 113. gr. (27. gr. frv.) kemur sá listi ekki til álita við úthlutun jöfnunarsæta. Kemur sætið því í hlut D-listans.

Fylgiskjal II.

Yfirlit yfir úthlutun þingsæta eftir kosningaúrslit 23. apríl 1983 samkvæmt ákvæðum frumvarpsins.

Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu þingsæta milli lista og kjördæma. Ekki verður gerður greinarmunur á kjördæma- og uppþótarsætum.

TAFLA I

	RV	RN	VL	VF	NV	NE	AL	SL	Alls	Vægi atkv.	Jöfn Alls	skipt. Vægi
A	2	2	1	1					6	143	7	105
B+BB	1		2	2	2	3	2	2	14	100	12	100
C	2	1				1			4	134	4	115
D	6	4	2	2	2	2	2	3	23	124	24	102
G	3	1	1		1	1	2	1	10	127	10	109
T									0		0	
V	2	1							3	134	3	115
Alls	16	9	6	5	5	7	6	6	60		60	
Vægi kjós.	267	266	111	90	99	169	98	148				

Dálkurinn „vægi atkvæða“ sýnir vísitölu fyrir fjölda atkvæða að baki hverju þingsæti hjá listanum. Þannig er vísitalan sett 100 hjá þeim flokki sem hefur fæst atkvæði á hvert þingsæti (Framsóknarflokknum, B og BB-listum).

Dálkarnir, sem vísa til „jafnrar skiptingar“, sýna hver skipting þingsæta yrði ef þingsætum væri skipt á milli flokka í sem fyllstu samræmi við heildartölu atkvæða. Vægisvísitölur hafa sömu merkingu sem fyrr.

Á sama hátt sýnir „vægi kjósenda“ vísitölu fyrir fjölda kjósenda á kjörskrá að baki hverjum þingmanni kjördæmisins. Grunnurinn 100 vísar hér til meðaltals fyrir 4 fámennustu kjördæmin (VL, VF, NV og AL). Mestur munur á þessari vægisvísitölu er milli Reykjavíkur (267) og Vestfjarða (90). Þannig samsvarar hver kjósendi á Vestfjörðum 2,97 kjósendum í Reykjavík.

Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu þingsæta eftir atkvæðatölum kosninganna 23. apríl en samkvæmt frv. að nýjum kosningalögum.

TAFLA II

	RV	RN	VL	VF	NV	NE	AL	SL	Alls	Vægi atkv.
A	2	1	1	1		1		1	7	112
B+BB	1	1	1	1	2	2	2	2	12	104
C	2	2							4	123
D	8	5	2	2	2	3	1	3	26	100
G	3	1	1	1	1	1	2	1	11	106
T										
V	2	1							3	123
Alls	18	11	5	5	5	7	5	7	63	
Vægi kjós.	216	185	119	85	90	151	106	116		

Annað þingsæti Framsóknarflokksins á Norðurlandi vestra kæmi í hlut BB-listans. Hér er „jöfn skipting“ ekki sýnd sérstaklega, enda næðist hún með þessu kosningakerfi.

Yfirlit yfir úthlutun þingsæta eftir kosningaúrslitum 23. apríl 1983 samkvæmt ákvæðum frumvarps til nýrra kosningalaga.

TAFLA III Ráðstöfun þingsæta til kjördæma skv. 5. gr., 1. mgr., b-lið (6. gr. frv.)

Sæti nr.	Kjördæmi	Kjósendur/deilir = útkomutala
55	Reykjanes	29510/23 = 1283
56	Reykjavík	56402/47 = 1200
57	Reykjavík	56402/51 = 1106
58	Reykjanes	29510/27 = 1093
59	Reykjavík	56402/55 = 1025
60	Norðurland eystra	15324/15 = 1022
61	Reykjavík	56402/59 = 956
62	Reykjanes	29510/31 = 952

Þingsætatala kjördæma skv. 5. gr., 2. mgr. (6. gr. frv.)

Reykjavík	18
Reykjanes	11
Vesturland	5
Vestfirðir	5
Norðurland vestra	5
Norðurland eystra	7
Austurland	5
Suðurland	6

TAFIA IV Þingsætahlutir lista skv. 111. gr. (25. gr. frv.)

	A	B	D	G	C	V	T/BB
RV.	1,940	1,696	7,734	3,417	1,708	1,507	0,000
RN.	1,631	1,310	4,859	1,515	0,892	0,793	0,000
VL.	0,675	1,510	1,737	0,761	0,317	0,000	0,000
VF.	0,839	1,372	1,373	0,657	0,179	0,000	0,580
NV.	0,360	1,439	1,566	0,901	0,155	0,000	0,578
NE.	0,768	2,426	1,905	1,178	0,318	0,404	0,000
AL.	0,199	1,895	1,223	1,492	0,191	0,000	0,000
SL.	0,729	1,679	2,396	0,872	0,324	0,000	0,000
Samtals	7,142	13,326	22,794	10,793	4,083	2,704	1,158

Flokkur A nær ekki 7% atkvæða í Austurlandskjördæmi og fellur því undir ákvæði 112. gr., 3. tölulið (26. gr. frv.). Sama gildir um C-lista í Vesturlandskjördæmi, Vestfjarðakjördæmi, Norðurlandskjördæmi vestra, Norðurlandskjördæmi eystra, Austurlandskjördæmi og Suðurlandskjördæmi og V-lista í Norðurlandskjördæmi eystra.

TAFLA V Úthlutun þeirra sæta sem ekki eru háð jöfnunarákvæðum skv. 112. gr. (26. gr. frv.)

Reykjavík Úthlutun			Tala sæta : $18 \times (3/4) = 14$	Vestfirðir Úthlutun			Tala sæta : $5 \times (3/4) = 4$
nr.	Flokkur	Þingsætahlutur		nr.	Flokkur	Þingsætahlutur	
1	D	7,734		1	D	1,373	
2	D	6,734		2	B	1,372	
3	D	5,734		3	A	0,839	
4	D	4,734		4	G	0,657	
5	D	3,734		<i>Norðurland vestra</i>			Tala sæta : $5 \times (3/4) = 4$
6	G	3,417		Úthlutun			
7	D	2,734		nr.	Flokkur	Þingsætahlutur	
8	G	2,417		1	D	1,566	
9	A	1,940		2	B	1,439	
10	D	1,734		3	G	0,901	
11	C	1,708		4	BB	0,578	
12	B	1,696		<i>Norðurland eystra</i>			Tala sæta : $7 \times (3/4) = 6$
13	V	1,507		Úthlutun			
14	G	1,417		nr.	Flokkur	Þingsætahlutur	
<i>Reykjanes</i>			Tala sæta : $11 \times (3/4) = 9$	1	B	2,426	
Úthlutun				2	D	1,905	
nr.	Flokkur	Þingsætahlutur		3	B	1,426	
1	D	4,859		4	G	1,178	
2	D	3,859		5	D	0,905	
3	D	2,859		6	A	0,768	
4	D	1,859		<i>Austurland</i>			Tala sæta : $5 \times (3/4) = 4$
5	A	1,631		Úthlutun			
6	G	1,515		nr.	Flokkur	Þingsætahlutur	
7	B	1,310		1	B	1,895	
8	C	0,892		2	G	1,492	
9	D	0,859		3	D	1,223	
<i>Vesturland</i>			Tala sæta : $5 \times (3/4) = 4$	4	B	0,895	
Úthlutun				<i>Suðurland</i>			Tala sæta : $6 \times (3/4) = 5$
nr.	Flokkur	Þingsætahlutur		Úthlutun			
1	D	1,737		nr.	Flokkur	Þingsætahlutur	
2	B	1,510		1	D	2,396	
3	G	0,761		2	B	1,679	
4	D	0,737		3	D	1,396	
				4	G	0,872	
				5	A	0,729	

**TAFLA VI Yfirlit yfir skiptingu þingsæta eftir úthlutun
skv. 112. gr. (26. gr. frv.)**

	A	B	D	G	C	V	T/BB
RV.	1	1	7	3	1	1	0
RN.	1	1	5	1	1	0	0
VL.	0	1	2	1	0	0	0
VF.	1	1	1	1	0	0	0
NV.	0	1	1	1	0	0	1
NE.	1	2	2	1	0	0	0
AL.	0	2	1	1	0	0	0
SL.	1	1	2	1	0	0	0
Samtals	5	10	21	10	2	1	1

**TAFLA VII Skipting jöfnunarsæta milli flokka
skv. 113. gr. (27. gr. frv.)**

T-listinn á Vestfjörðum nær ekki 5% atkvæða á landinu öllu og kemur því ekki til álita við úthlutun jöfnunarsæta skv. 113. gr., 1. mgr. (27. gr. frv.).

Sæti nr.	Flokkur	Atkvæði/deilir = útkomutala
51	V	7125/ 2 = 3563
52	C	9489/ 3 = 3163
53	A	15214/ 6 = 2536
54	V	7125/ 3 = 2375
55	C	9489/ 4 = 2372
56	D	50253/22 = 2284
57	D	50253/23 = 2185
58	A	15214/ 7 = 2173
59	D	50253/24 = 2094
60	B	24753/12 = 2063
61	G	22489/11 = 2044
62	D	50253/25 = 2010
63	D	50253/26 = 1933

TAFLA VIII Úthlutun jöfnunarsæta skv. 114. gr. (28. gr. frv.)

1. áfangi jöfnunarúthlutunar skv. 114. gr., 2. tölulið (28. gr. frv.), þingsætahlutir og númer þingsætis innan sviga.

	A	B	D	G	C	V	T/BB	Vant.
RV.	0,940 (51)	0,696	0,734	0,417	0,708	0,507	0,000	4
RN.	0,631	0,310	-0,141	0,515	-0,108	0,793	0,000	2
VL.	0,675	0,510	-0,263	-0,239	0,317	0,000	0,000	1
VF.	-0,161	0,372	0,373	-0,343	0,179	0,000	0,580	1
NV.	0,360	0,439	0,566	-0,099	0,155	0,000	0,000	1
NE.	-0,232	0,426	-0,095	0,178	0,318	0,404	0,000	1
AL.	0,199	-0,105	0,223	0,492	0,191	0,000	0,000	1
SL.	-0,271	0,679	0,396	-0,128	0,324	0,000	0,000	1
Vantar	2	1	5	1	2	2	0	

Úthlutunarröð skv. 1. áfanga:

Sæti nr.	Flokkur — nr. sætis	Kjördæmi	Þingsætahlutur
51	A — 2	Reykjavík	0,940

2. áfangi jöfnunarúthlutunar skv. 114. gr., 3. tölulið (28. gr. frv.), þingsætahlutir og númer þingsætis innan sviga.

	A	B	D	G	C	V	T/BB	Vant.
RV.	-0,060	0,696	0,734 (59)	0,417	0,708	0,507	0,000	3
RN.	0,631	0,310	-0,141	0,515	-0,108	0,793 (58)	0,000	2
VL.	0,675 (55)	0,510	-0,263	-0,239	0,317	0,000	0,000	1
VF.	-0,161	0,372	0,373 (52)	-0,343	0,179	0,000	0,580	1
NV.	0,360	0,439	0,566 (53)	-0,099	0,155	0,000	-0,422	1
NE.	-0,232	0,426	-0,095 (57)	0,178	0,318	0,404	0,000	1
AL.	0,199	-0,105	0,223	0,492 (54)	0,191	0,000	0,000	1
SL.	-0,271	0,679 (56)	0,396	-0,128	0,324	0,000	0,000	1
Vantar	1	1	5	1	2	2	0	

Úthlutunarröð skv. 2. áfanga:

Sæti nr.	Flokkur — nr. sætis	Kjördæmi	Pingsætahlutur
52	D — 2	Vestfirðir	0,373
53	D — 2	Norðurland vestra	0,566
54	G — 2	Austurland	0,492
55	A — 1	Vesturland	0,675
56	B — 2	Suðurland	0,679
57	D — 3	Norðurland eystra	-0,095
58	V — 1	Reykjanes	0,793
59	D — 8	Reykjavík	0,734

3. áfangi jöfnunarúthlutunar skv. 114. gr., 4. tölulið (28. gr. frv.), þingsætahlutir og númer þingsætis innan sviga.

	A	B	D	G	C	V	T/BB	Vant.
RV.	-0,060	0,696	-0,266	0,417	0,708 (60)	0,507 (61)	0,000	2
RN.	0,631	0,310	-0,141	0,515	-0,108 (62)	-0,207	0,000	1
VL.	-0,325	0,510	-0,263	-0,239	0,317	0,000	0,000	0
VF.	-0,161	0,372	-0,627	-0,343	0,179	0,000	0,580	0
NV.	0,360	0,439	-0,434	-0,099	0,155	0,000	-0,422	0
NE.	-0,232	0,426	-1,095	0,178	0,318	0,404	0,000	0
AL.	0,199	-0,105	0,223	-0,508	0,191	0,000	0,000	0
SL.	-0,271	-0,321	0,396	-0,128	0,324	0,000	0,000	0
Vantar	0	0	1	0	2	1	0	

Úthlutunarröð skv. 3. áfanga:

Sæti nr.	Flokkur — nr. sætis	Kjördæmi	Pingsætahlutur
60	C — 2	Reykjavík	0,708
61	V — 2	Reykjavík	0,507
62	C — 2	Reykjanes	-0,108

4. áfangi jöfnunarúthlutunar skv. 114. gr., 5. tölulið (28. gr. frv.), þingsætahlutir og númer þingsætis innan sviga.

	D
RV.	-0,266
RN.	-0,141
VL.	-0,263
VF.	-0,627
NV.	-0,434
NE.	-1,095
AL.	0,223
SL.	0,396 (63)
Vantar	1

Úthlutunarröð skv. 4. áfanga:

Sæti nr.	Flokkur — nr. sætis	Kjördæmi	Pingsætahlutur
63	D — 3	Suðurland	0,396

TAFLA IX. Endanleg skipting þingsæta og atkvæði á þingmann.

	A	B	D	G	C	V	T/BB	Samtals
RV.	2	1	8	3	2	2	0	18
	2735	4781	2726	3211	2408	2124	0	
RN.	1	1	5	1	2	1	0	11
	4289	3444	2556	3984	1173	2086	0	
VL.	1	1	2	1	0	0	0	5
	1059	2369	1363	1193	0	0	0	
VF.	1	1	2	1	0	0	0	5
	924	1510	756	723	0	0	0	
NV.	0	1	2	1	0	0	1	5
	0	1641	893	1028	0	0	659	
NE.	1	2	3	1	0	0	0	7
	1504	2375	1243	2307	0	0	0	
AL.	0	2	1	2	0	0	0	5
	0	1328	1714	1046	0	0	0	
SL.	1	2	3	1	0	0	0	7
	1278	1472	1401	1529	0	0	0	
Samtals		11	26	11	4	3	1	

Frávik frá fullri kjördæmaúthlutun.

+ yfir kjördæmaúthlutun.
 – undir kjördæmaúthlutun.

TAFLA X.	A	B	D	G	C	V	T	BB
Reykjavík		-1				+1		
Reykjanes	-1				+1			
Vestfirðir			+1				-1	
Norðurland eystra		-1	+1					